

ת"פ 3270/09/22 - נטרקר טכנולוג'י פתרונות בע"מ, יבגניה רוזננוויר נגד מדינת ישראל - רשות המיסים - לשכה משפטית - מחלקה פלילית

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 3270-09-22 מדינת ישראל- רשות המיסים - לשכה משפטית - מחלקה פלילית נ'
רוזננוויר ואח'

מספר בקשה: 6

לפני כבוד השופט אביב שרון
המבקשות/הנאשמות

1. נטרקר טכנולוג'י פתרונות בע"מ
2. יבגניה רוזננוויר

נגד

מדינת ישראל - רשות המיסים - לשכה משפטית - מחלקה
פלילית

המשיבה/המאשימה

החלטה

1. לפניי בקשה לביטול כתב האישום מכוח הגנה מן הצדק (אכיפה בררנית), או למצער, להמיר את כתב האישום בקנס מנהלי.

2. נגד המבקשות - חברה פרטית העוסקת במתן פתרונות תוכנה בתחום מערכות מידע ומחשוב, והמנהלת הפעילה שלה - הוגש כתב אישום מתוקן המייחס להן ארבע עבירות של **אי הגשת דין וחשבון**, בניגוד לסעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א-1961 - זאת בגין אי הגשת דו"חות בצירוף מאזן ודו"ח רווח והפסד מאושרים על ידי רואה חשבון על הכנסותיה של מבקשת 1 לשנות המס 2018-2021.

3. בבקשה נטען כי בהתאם לסעיף 224א' לפקודת מס הכנסה יראו כאשם בעבירה על סעיף 216 לפקודה (היא העבירה בה הואשמו הנאשמות) גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל, שותף, מנהל חשבונות או פקיד אחראי, נאמן או בא כוחו של אותו חבר", אם לא הוכיח אחת משתי אלה - שהעבירה נעברה שלא בידיעתו; או שנקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת מניעת העבירה.

נטען שרואה החשבון של נאשמת 1 - ר"ח גרינבוים - לא נחקר במסגרת התיק באזהרה, אף שהודה שהוא מטפל בתיק של נאשמת 2 משנת 2015. עוד נטען שנאשמת 2 ומר רועי דוד משקל (חשב הנאשמת 1) טענו בהודעותיהם שהעיכוב בהגשת הדו"ח לשנת 2017 נעשה בהתאם לעצתו המקצועית של משרד רואי החשבון של נאשמת 1, וכן בשל העובדה שבאוגוסט 2018 נערכה לעסק ביקורת שומות לשנים 2013 עד 2018, תהליך שארך למעלה משנה. עוד הסבירו השניים שבשל התפרצות מגיפת הקורונה חלו עיכובים בהעברת נתונים הקשורים בדו"חות ממדינות זרות.

עוד נטען שרו"ח גרינבוים אישר בהודעתו שיעץ לנאשמות להמתין עם הגשת הדו"ח לשנת המס 2017, לאחר קביעת שומה לשנת 2016, וזאת על מנת להימנע מהגשת דו"ח שאינו מקובל על רשויות המס.

נטען שנאשמת 2 בהודעתה טענה שהעיכוב בהגשת הדו"חות לשנת המס 2018 נבע כתוצאה מהתנהלות רואה החשבון ועיכובים שמקורם בעניינים הקשורים בעובדים במשרדו. בשל כך נאלצה נאשמת 2 להעביר את הטיפול בענייניה החשבונאיים של נאשמת 1 משרד רואי חשבון אחר, עובדה שגרמה לעיכוב נוסף נוכח אישור של רואה החשבון הקודם שנדרש למהלך.

נוכח זאת, תהה ב"כ הנאשמות מדוע לא נחקר רו"ח גרינבוים כחשוד על מנת לבקש הסברו כיצד לא ידע על ביצוע העבירה וכיצד פעל בשקידה למנוע את ביצוע העבירה.

נטען שהרשות החוקרת הסתפקה בתשובותיו של רואה החשבון בחקירה לפיהן הוא ממתין להעברת החומרים מהחשב ומנאשמת 2 לצורך הכנת והגשת הדו"ח השנתי, ולא שבה לברר טענות אלה מול נאשמת 2 והחשב.

בשל האמור לעיל, סבור ב"כ הנאשמות שהניח תשתית ראייתית מינימלית להוכחתה של אכיפה בררנית, בעטייה על המאשימה להסביר מדוע נמנעה מלחקור את רואה החשבון תחת אזהרה ומלהעמידו לדין. עוד טען ב"כ הנאשמות שמאחר ו"דרך המלך" בעבירה בה מואשמות הנאשמות היא לנקוט בדרך של הטלת קנס מנהלי, הרי שניתן לנקוט בצעד חריף פחות כלפי המאשימה מזה של ביטול כתב האישום ולהורות על המרת כתב האישום בקנס מנהלי.

4. ב"כ המאשימה מתנגדת לבקשה מן הטעמים המנויים בתגובתה בכתב (וראה גם התייחסות ב"כ הנאשמות לתגובת המאשימה).

דין והכרעה

5. כידוע, הסמכות להגשת כתבי אישום נתונה לתביעה הכללית במדינה, וכך גם הסמכות להחליט אם להגיש כתב אישום או להסתפק בהטלת קנס מנהלי. נפסק שלצד סמכות זו נתון לתביעה הכללית שיקול דעת רחב מאוד - שיקול דעת בו לא ייטה בית המשפט להתערב, אלא במקרים חריגים וקיצוניים -

"בהחלטה בשאלה אם להגיש כתב אישום, מסור לרשויות התביעה שיקול דעת רחב... משמעו של שיקול דעת רחב זה הוא כי בידיהן הכוח לבחור בין מספר החלטות חוקיות שונות. החלטת רשויות התביעה מתקבלת בהתאם למקצועיותן הרבה, ונגזרת של עובדה זו היא כי בית המשפט יתערב בה רק אם ימצא כי היא לוקה בחוסר סבירות קיצוני או בעיות מהותיות... אמת המידה המצמצמת להתערבות בשיקול הדעת של רשויות התביעה משתרעת לאורכו ולרוחבו של ההליך הפלילי - משלב החקירה, דרך ההחלטה להגיש כתב אישום ועד לשלב הערעור... כך גם אם יושמה אמת מידה זו בפועל - מעטים עד מאוד הם המקרים שבהם התערב בית משפט זה בשיקול דעתן של רשויות התביעה בהחלטה שעניינה הגשת כתב אישום... אכן, מרבית המקרים שהובאו בפסיקת בית משפט זה כוונו להחלטה שלא להגיש כתב אישום ולא להחלטה הפוכה - אך גם בהקשר שבו עסקינן, אמת המידה שתופעל תהיה דומה... והדברים יפים גם לעילות הסבירות והמידתיות, שבהן נתון לרשויות התביעה מתחם אפשרויות חוקיות... לסיכומה של נקודה זו אדגיש כי בבחינת טענה בדבר סבירות או מידתיות ההחלטה להגיש כתב אישום, על הערכאה הדיונית לשים לנגד עיניה את היקף ההתערבות

שתואר לעיל. על בית המשפט להימנע מלהחליף את שיקול דעת התביעה בשיקול דעתו, ולהקפיד על כלל זה גם בדיון בשאלות של סבירות ומידתיות..." (דנ"פ 5387/20 רותם נ' מדינת ישראל (15.12.21) פסקה 88 ואילך).

6. לאחר שבחנתי את טענות ב"כ הנאשמות ועיינתי במובאות מן הראיות בתיק, אליהן הופניתי על ידי ב"כ הצדדים, באתי לכלל מסקנה שלא הוכח לפניי שהתביעה פעלה במקרה זה מתוך זדון, או בשרירות לב, או בהתרשלות רבתי כלפי הנאשמות בהעמידה אותן לדין ובהימנעותה מלחקור את רואה החשבון של נאשמת 1 תחת אזהרה או מלהעמידו לדין.

7. סעיף 224א' לפקודת מס הכנסה קובע כי יראו כאשם בעבירה של אי הגשת דו"ח במועד "מנהל פעיל, שותף, מנהל חשבונות או פקיד אחראי, נאמן או בא כוח של אותו חבר", אלא אם הוכיח "שהעבירה נעברה שלא בידיעתו" או "שהוא נקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת מניעת העבירה".

8. האחריות להגשת הדו"חות הכספיים, כמו גם לתשלום המס הנובע מהם, חלה על הנישומים עצמם. כעולה מתגובת ב"כ המאשימה, נאשמת 2 היא מנכ"לית נאשמת 1, המנהלת הפעילה בנאשמת 1 ובעלת זכות החתימה בה. היא גם זו שהגישה את דו"חות המס בשנים עברו וחתמה עליהם. ככזו, עליה חלה החובה להגיש את דו"חות המס במועד ולשלם את המס הנובע מהם. להבדיל מנאשמת 1, מר רועי משקל הוא חשב החברה ואיננו בעל זכות חתימה בה.

9. לענין אחריותו (או אי אחריותו) של רואה החשבון גרינבוים לאי הגשת הדו"חות במועד וכפועל יוצא מכך לאי תשלום המס הנובע - ראוי לצטט את תגובתו בהודעתו מיום 25.8.22, כפי שהובאה בתגובת ב"כ המאשימה -

"הדוחות הנ"ל עדיין לא הוגשו כי טרם הסתיים מבחינת החברה תהליך הכנת הדוחות. תהליך העברת החומר אלינו+מענה לשאלות שלנו נמשך זמן רב מה גם שדו"ח 2016 ו-2017 מאחר שהיה דיון שומות לשנת 2016 ואנחנו אמרנו לחברה שלדעתנו עדיף לסגור את 2016 ולהמתין עם הגשת 2017 באופן שלא מקובל על רשויות המס".

לשאלה "דוח 2017 הוגש במאי 2021. מה גורם לעיכוב של למעלה משנה בהגשת הדוחות הבאים?", השיב - "טרם קיבלנו את כל החומרים הסופיים מהחברה. אנחנו בקשר בנושא זה עם רועי משקל. העברת החומר מהחברה אלינו קשורה לחברה ואני לא יודע מה הגורמים שמונעים העברת כל הנתונים הנדרשים באופן מהיר יותר".

10. יצויין, שקריאת הודעות נאשמת 2 ומר רועי משקל, אשר צורפו לבקשת ב"כ הנאשמות, אינה מעלה, בהכרח, שהשניים מטילים את האשמה (או את מלוא האשמה) לעיכוב בהגשת דו"חות המס על רואה החשבון דווקא.

כך, בהודעה מיום 27.4.21, תולה מר רועי משקל את הסיבות שבאי הגשת הדו"חות הכספיים בעובדת "שיתוף פעולה עם צוותי עבודה של החברה העולמית שמפוזרים במקומות שונים בעולם ויש להם אחריות רוחבית על מצגים ותכנים הקשורים לדו"חות הכספיים"; לעובדה שהחברה נכנסה להליך של דיון שומות אצל פקיד שומה כפר-סבא באוגוסט 2018 (לגבי שנים 2013-2016) והחברה לא ראתה טעם להגיש את דו"ח 2018 ולבצע בו תיקונים במידה ויתברר

שנפלו בו טעויות; סגרי הקורונה שמנעו אפשרות לעבודה שוטפת מול הצוותים בחו"ל. מר משקל מציין ש"גם" משרד רואי החשבון סבל מסגרים ומבידודי עובדים, באופן שפגע בתהליך הביקורת של הדו"חות הכספיים.

11. גם נאשמת 2 בהודעתה מיום 7.6.21 הסבירה שבעקבות הליך של דיון שומות אצל פקיד השומה שארך יותר משנה גוייס צוות להכנת הדו"חות אשר היה נתון לעיכובים בהעברת נתונים מארצות זרות, בין היתר, בשל משבר הקורונה. אמנם היא ציינה שהמלצת רואה החשבון היתה להמתין עם הגשת הדו"ח לשנת 2017 שכן היו צפויים להיות תיקונים בהתאם לתוצאות הסכם השומות, ואולם ההחלטה שלא להגיש את הדו"חות, בסופו של יום, היתה "של מנהלי חברת האם בחו"ל".

בהודעת נאשמת 2 מיום 31.10.22 אמנם נאמר שחל שיהיו בטיפול בהכנת הדו"חות הכספיים אצל רואה החשבון, ואולם, נאשמת 2 הודתה שהעובדים במשרד "מבקשים גם חומרים חדשים", דהיינו, לא ניתן להצביע, בוודאות, על רואה החשבון כגורם המרכזי לשיהוי בהכנת הדו"חות.

12. במצב דברים זה, לא נראה שהונחה תשתית ראייתית נאותה לקביעה א-פרוורית שהמאשימה לקתה בשיקול דעתה בהחליטה שלא לחקור את רואה החשבון תחת אזהרה ושלא להעמידו לדין.

13. נראה שלצורך מענה לשאלה אם לרואה החשבון תרומה - לא כל שכן תרומה מכרעת - לאי הגשת הדו"חות הכספיים של נאשמת 1 במועד, ולנפקות התנהגותו זו (ככל שתוכח) על אחריותן הפלילית של הנאשמות, יש לשמוע את כלל הראיות בתיק.

14. לאור האמור לעיל, מצאתי לדחות את בקשת הנאשמות לביטול כתב האישום.

הסמכות בהטלת קנס מנהלי חלף הגשת כתב אישום פלילי אף היא נתונה בליבת שיקול הדעת של רשויות התביעה, שיקול דעת שבית המשפט לא ייטה להתערב בו. נוכח ריבוי האישומים וסכומי המס הגבוהים הנובעים, לכאורה, ממחזוריה העסקיים המדווחים של נאשמת 1, כמפורט בכתב האישום המתוקן, לא נראה שנפל פגם בשיקול דעתה של התביעה בהעמדתן לדין של הנאשמות.

15. נקבע למענה מפורט ליום 19.4.23 שעה 10:00.

המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ב אדר תשפ"ג, 05 מרץ 2023, בהעדר הצדדים.